

Received	Reviewed	Published	Doi Number
15.05.2017	13.06.2017	30.06.2017	10.18298/ijlet.1767

REASONS OF MISWRITING AND PUNCTUATION ERROR IN SOCIAL MEDIA CORRESPONDENCE OF TURKISH TEACHER CANDIDATES: WHATSAPP SAMPLE ¹

Fatih TANRIKULU²

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the spelling and punctuation mistakes of Turkish teacher candidates in social media correspondence and to determine the reasons why the candidates make mistakes. The research was conducted in a state study model of qualitative research patterns. The study group of the study consists of 30 volunteer Turkish teacher candidates who are studying in the first grade of Turkish language teaching department. In the survey, WhatsApp correspondence was used as data collection tool and interview records obtained through focus interview were used. The writings in the WhatsApp group have been transferred to the Word document and have been identified with typos and punctuation errors. A focus interview was conducted with a randomly selected group of participating students to determine the causes of the identified mistakes. The collected data were subjected to content analysis through the Nvivo 11 qualitative data analysis program. As a result of this work, there are many spelling and punctuation mistakes in WhatsApp correspondences, spelling and punctuation mistakes where punctuation is used very little and emoji is used instead, structure of the education system, the lack of emphasis on writing and punctuation rules, the nature of technology, the structure of the WhatsApp program and the lack of knowledge.

Key Words: Turkish Education, Writing and Punctuation Rules, Social Media, Technological Writings.

TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL MEDYA YAZIŞMALARINDAKİ YAZIM VE NOKTALAMA YANLIŞLARININ SEBEPLERİ: WHATSAPP ÖRNEĞİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının sosyal medya yazışmalarındaki yazım ve noktalama yanlışlarını belirlemeye ve adayların yanlış yapma nedenlerini tespit etmeye yöneliktir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu, Türkçe öğretmenliği bölümü 1. sınıfta öğrenim gören gönüllü 30 Türkçe öğretmeni adayından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak WhatsApp yazışmaları ve odak görüşmesi yoluyla elde edilen görüşme kayıtları kullanılmıştır. WhatsApp grubundaki yazışmalar Word belgesine aktararak yazım ve noktalama yanlışları tespit edilmiştir. Tespit edilen yanlışların nedenlerini belirlemek amacıyla katılımcı öğrencilerden rastgele seçilen bir grupta odak görüşme gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler, Nvivo 11 nitel veri analizi programı aracılığıyla içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu çalışma sonucunda, WhatsApp yazışmalarında çok fazla sayıda yazım ve noktalama yanlışlığı olduğu, noktalama işaretlerinin çok az kullanıldığı ve yerine emoji kullanıldığı, yazım ve noktalama yanlışlarının; eğitim sisteminin yapısı, yazım ve noktalama kurallarına önem verilmeyişi, teknolojinin doğası, WhatsApp programının yapısı ve bilgi eksikliği gibi çeşitli sebeplere atfedildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Yazım ve Noktalama Kuralları, Sosyal Medya, Teknolojik Yazışmalar

¹ Bu makale, araştırmacının 3. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumunda (20-23 Nisan 2017-Roma) farklı başlıkla sunduğu bildirinin geliştirilmiş halidir.

² Yrd. Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, fatih3878@hotmail.com

1. GİRİŞ

Yazım tekniğinin temel taşlarından olan yazım kuralları ve noktalama işaretleri (Uludağ, 2002) yazılı anlatımın güçlü, açık ve anlaşılır olması için gereklidir. Noktalama işaretleri bir yazının doğru okunup anlaşılmasını sağlayan (Arı ve Keray, 2012; Sallabaş ve Erkinay, 2011; Temizkan, 2009) yazılı bir metinde anlamı veya duyguları daha doğru bir şekilde ifade eden (Şahin ve Topuzkanamış, 2008) anlama ve anlatmaya destek sağlayan yazı işaretleri olarak bilinmektedir (Uludağ, 2002). Noktalama işaretleri duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmek, cümlenin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini belirtmek üzere kullanılır (TDK, 2017). Yazım kuralları, ise bir dildeki seslerin belirlenen şekillerdeki harflerle ve daha sonra da heceler, kelimelerin ve cümlelerin kurallara uygun şekilde doğru yazılışı olarak tanımlanmaktadır (Uludağ, 2002).

Noktalama işaretleri ve yazım kurallarının doğru kullanılması mesajın doğru ve kolay anlaşılması açısından önemlidir (Alver ve Sancak, 2015; Bağcı, 2011; Erkinay, 2011; Şahin, Maden, Kardaş ve Şahin, 2011; Şahin ve Topuzkanamış, 2008; Yıldırım ve Uludağ, 2016). Noktalama işaretleri okuma ve anlamayı kolaylaştırarak (Batur, Akar, Tufan ve Topbaşoğlu, 2016; Öztürk, 2012; Sever ve Memiş, 2015) yazar ve okur arasında iletişim kurar. Bu yönüyle yazım kuralları dilin anlam ve ses özelliklerinden ayrı düşünülemez (Erkinay, 2011). Yazım yanlışları olan cümlelerde anlamda değişme ortaya çıkar (Bağcı, 2011). Bu yüzden metnin değeri yazım kurallarının yerinde kullanılmasıyla doğru orantılıdır, aksi takdirde metne bakış açısı olumsuz olur (Arı ve Keray, 2012; Uludağ, 2002). Noktalama işaretlerinin doğru ve yerinde kullanılması doğru anlama ve anlatma faaliyetlerine ciddi katkılar sağlar (Alver ve Sancak, 2015). Yazılardan noktalama işaretlerini atarsak anlam kaybolur (Bağcı, 2011; Kantemir, 1991). Bu yüzden yazım ve noktalama kuralları eğitim sürecinde üzerinde önemle durulması gereken konulardan biridir.

Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma öğretim programının kazanımları arasında da yer alır (MEB, 2015). Türkçeyi doğru ve etkili kullanmada önemli bir yere sahip olan noktalama işaretlerinin kazanımı uzun bir süreci kapsar (Batur, Akar, Tufan ve Topbaşoğlu, 2016). Eğitimin her dönem ve seviyesinde noktalama işaretlerinin doğru ve yerinde kullanılmasına önem verilir (Batur, Akar, Tufan ve Topbaşoğlu, 2016). Yazım kuralları ilköğretim birinci sınıftan itibaren program içerisinde öğrencilere öğretilmeye ve kavratılmaya başlanır (Arıcı, 2008; Erkinay, 2011), eğitim süreci bitene kadar devam eder. İlköğretimden üniversiteye kadar yazım ve noktalama kurallarının eğitimi verilmesine rağmen öğrencilerin bu alanda başarılı oldukları söylenemez (Arıcı, 2008). Bugün üniversite öğrencilerinin, akademisyenlerin noktalama işaretlerini kullanmada sorunlar yaşadığını görmek mümkündür. Bu yetersizliklerde en büyük etken, noktalama işaretlerinin eğitim sistemimizin her kademesinde yanlış yöntem ve tekniklerle öğretilmeye çalışılmasıdır (Şahin, Maden, Kardaş ve Şahin, 2011). Yazım kurallarının önemi, başta Türkçe müfredatı olmak üzere her aşamada ve her ortamda vurgulanmışsa da uygulamada ve sonuçta durumun iyi olmadığı görülmektedir (Bayram ve Erdemir, 2006). Hangi seviyede olursa olsun öğrencilerin yazılı anlatım metinleri incelendiğinde hatalı cümlelerin daha çok noktalama ve yazım kuralları üzerine yoğunlaştığı görülmektedir (Bağcı, 2011). Araştırmalar yazım ve noktalama kurallarının eğitim sürecinde yeterince kavratılmadığını ortaya koymaktadır (Arıcı, 2008; Batur, Akar, Tufan ve Topbaşoğlu, 2016; Çelik ve Elkatmış, 2013; Kan ve Tiryaki, 2015; Metin ve Canbulat, 2013; Şahin ve Topuzkanamış, 2008; Uludağ, 2002).

Yaşamın her alanını etkileyen bilişim teknolojilerinin (Aksüt, Ateş ve Balaban, 2013) dil üzerindeki etkisi her geçen gün artarken iletişimin yeni yüzü sosyal yazışma ortamları kullanılan dilin farklılaşmasına yol açıp Türkçeyi olumsuz etkilemektedir (Gezgin ve Silahsızoğlu, 2016). Teknolojik yazışmalar yazım kurallarının ve noktalama işaretlerinin doğru kullanımını olumsuz etkileyip konuşma ve mesaj dilinde değişmelere sebep olmaktadır (Bulut, 2014; Çelik ve Elkatmış, 2013). Yazı dilinin alışılmış formatından farklı bir kullanım alanı olan (Yılmaz, 2012) sosyal medya yazışmaları, dil öğretiminde üzerinde durulması gereken önemli konular arasındadır. Bu bağlamda araştırmanın, yazım ve noktalama kurallarının teknoloji ürünü sosyal yazışmalarda nasıl bir kullanıma sahip olduğunun görülmesi ve yeni yapılacak araştırmalarda sosyal medyaya yazma boyutunda yeni bir bakış açısı sağlaması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada sosyal medya yazışma programı olan WhatsApp'ta öğretmen adaylarının yaptıkları yazım ve noktalama yanlışlarını tespit etmek ve tespit edilen yanlışların sebeplerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Sosyal medya yazışma programı WhatsApp'ta yapılan noktalama yanlışları nelerdir?
2. Sosyal medya yazışma programı WhatsApp'ta yapılan yazım yanlışları nelerdir?
3. Sosyal medya yazışma programı WhatsApp'ta yazım ve noktalama yanlışlarının yapılma sebepleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli ve Çalışma grubu

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması modeli kullanılmıştır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırma, sosyal medya yazışma programı olan WhatsApp'ta Türkçe öğretmeni adaylarının yaptıkları yazım ve noktalama yanlışlarını ve bu yanlışları yapma sebeplerini belirlemeye yöneliktir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 30 Türkçe öğretmeni adayını oluşturmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesine göre oluşturulmuştur. Bu örnekleme yöntemi araştırmacıya, çalışmaya hız ve pratiklik kazandırır. Çünkü bu yöntemde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Odak grup, yazışma grubundaki 5'i kız ve 3'ü erkek olmak üzere toplam 8 gönüllü öğrenciden oluşmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları ve Verilen Toplanması

Örnek olay çalışmaları veya temellendirilmiş kuram araştırmaları gibi diğer tür araştırmalarda belgesel veriler, görüşme ve gözlem verileriyle birlikte kullanılabilir (Punch, 2011:180). Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin 26.09.2016- 03.11.2016 tarihleri arasındaki WhatsApp grubu yazışmaları, odak görüşmesine ait video kayıtları ve bu kayıtların yazılı dökümleri kullanılmıştır. Veriler iki aşamada toplanmıştır. Birinci aşamada; yazışmalardaki noktalama ve yazım yanlışları tespit edilmiş, ikinci aşamada ise tespit edilen yanlışların sebeplerini belirlemeye yönelik odak görüşmesi yapılmıştır. Odak grup görüşmesi 03.04.2017 tarihinde araştırmacı ve gönüllü katılımcılarla gerçekleştirilmiştir. Odak görüşmesinde tespit edilen yazım ve noktalama yanlışlarına yönelik olan yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular kullanılmıştır. Katılımcı tarafından öğrencilere çalışmanın kapsamı hakkında bilgi verilmiş. Katılımcılar için etik sözleşme hazırlanmış ve kişisel bilgilerin araştırmacı dışında kimseye paylaşılmayacağı güvencesi verilmiştir. Odak grup görüşmesinin video kaydı alınmış ve katılımcı isimleri yerine onlara birer kod atanmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Türkçe öğretmeni adaylarına ait WhatsApp grubundaki bir aylık yazışmalar ve odak görüşmelerinden elde edilen veriler, Nvivo 11 programına yüklenerek analiz edilmiştir. İçerik analizinde oluşturulan kodlar araştırma soruları altında temalaştırılmış ve bulgularda sunulmuştur. Verilerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla kodlamalar eğitim fakültesinden iki öğretim üyesiyle paylaşılmış, bu öğretim üyelerinden alınan görüş ve önerilere göre kodlara son hali verilmiştir.

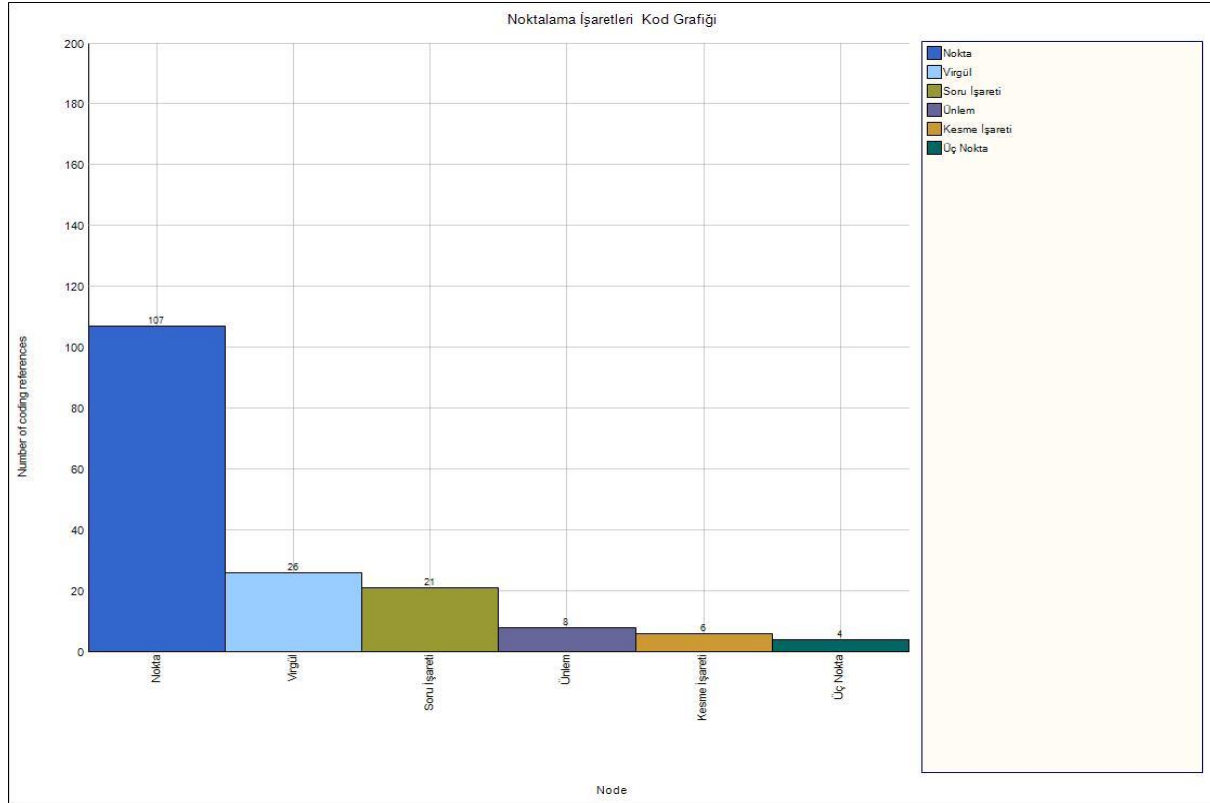
3. BULGULAR VE YORUM

Araştırma sorularından hareketle 3 tema belirlenmiş. Öncelikle kodların grafikleri verilmiş daha sonra kodların tabloları sunulmuştur. Grafikler tabloların görselleştirilmiş halidir. Bulgulara ait yorumlar tablolar üzerinden yürütülmüştür. Tablolarda kodların adı, kaynak sayıları, kod sayısı ve kodlardan seçilmiş örnekler sunulmuştur.

3.1. Noktalama İşaretlerine Yönelik Bulgular

Bu başlık altında noktalama işaretlerinin yanlış kullanımına ilişkin bulgular Şekil 1'de görselleştirilerek verilmiş ve Tablo 1'de kodların adı, kaynak sayıları, kod sayısı ve kodlardan seçilmiş örnekler sunulmuştur.

Şekil 1. Noktalama yanlışlarına ait kod grafiği

Tablo 1. Noktalama yanlışlarına ait kod tablosu

Tema ve Kod Adı	Kaynak	Kod Sayısı	Örnek Kodlar
Noktalama Yanlışları	1	172	
Nokta	1	107	Bnde var Flashta Bana vermisti Sanki hemen de calisacaksin
Virgöl	1	26	Teşekkürler teşekkürler Yok ya bilmiyorum uğraşınca oluyor
Soru İşareti	1	21	Arkadaşlar bu İngilizcenin pdfsi var mı Burdan atma imkanın var mı İsim var yarın versem olur mu
Ünlem	1	8	Öf haruuunnn Yaşasın Eğitim Fakültesi
Kesme İşareti	1	6	pdfsi 10.30 da
Üç Nokta	1	4	Pazartesi geliyor ama Güne eğitim fakültesinde başlamak

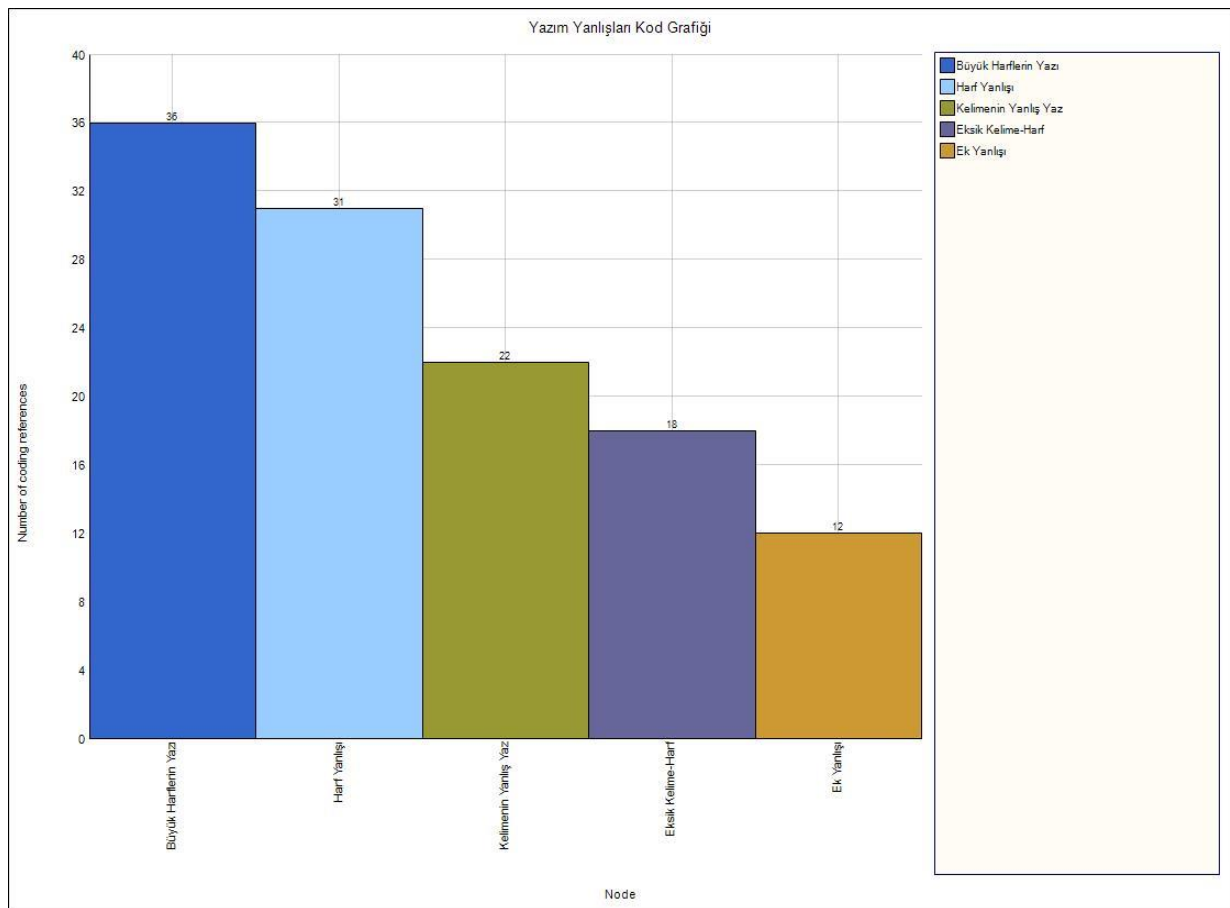
Noktalama yanlışlarına yönelik toplam 6 tane kod tespit edilmiştir. Bu kodlar 172 noktalama yanlış yapıldığını göstermektedir. Noktalama işaretlerinde en fazla yapılan yanlış 107 kodla noktadır. Nokta işaretinin yanlış olarak fazla çıkmasının sebebi yazışmaların birkaç kelimedenden oluşmasıdır. Yazışmaların konuşma şeklinde olması soru cevap diyaloglarının sık kullanımını beraberinde getirmektedir. Bu da bir veya birkaç kelimelik cümlelerin kullanılmasına sebep olmaktadır, yanlışlar doğal olarak artmaktadır. Noktadan sonra virgül gelmektedir. Virgül kullanımı ile ilgili toplam 26 tane yanlış kullanım tespit edilmiştir. Uzun cümleler fazla kullanılmamasına rağmen onay

cümlelerinin, ünlem gerektiren cümlelerin kullanılması virgül kullanımını da beraberinde getirmiştir. Soru işareti ile ilgili 21 yanlış tespit edilmiştir. Soru işareti ile ilgili yanlışlar programın konuşma havasında olmasından kaynaklanmaktadır. Ünlem işareti ile ilgili yanlış yine programın konuşma formatından ileri gelmektedir.

3.2. Yazım Yanlışlarına Yönelik Bulgular

Araştırmada WhatsApp yazışmaları yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bir diğer kategori yazım yanlışlarıdır. Bu kategoriye dair grafik ve kod tablosu verilmiştir. Tablo 2’de kodların adı, kaynak sayıları, kod sayısı ve kodlardan seçilmiş örnekler sunulmuştur.

Şekil 2. Yazım yanlışlarına ait kod grafiği

Tablo 2. Yazım yanlışlarına yönelik kod tablosu

Tema ve Kod Adı	Kaynak	Kod Sayısı	Örnek Kodlar
Yazım Yanlışları	1	119	
Büyük Harflerin Yazımı	1	36	hocam sağol 17 kasım türkçe
Harf Yanlışı	1	31	vermisti İsim cok

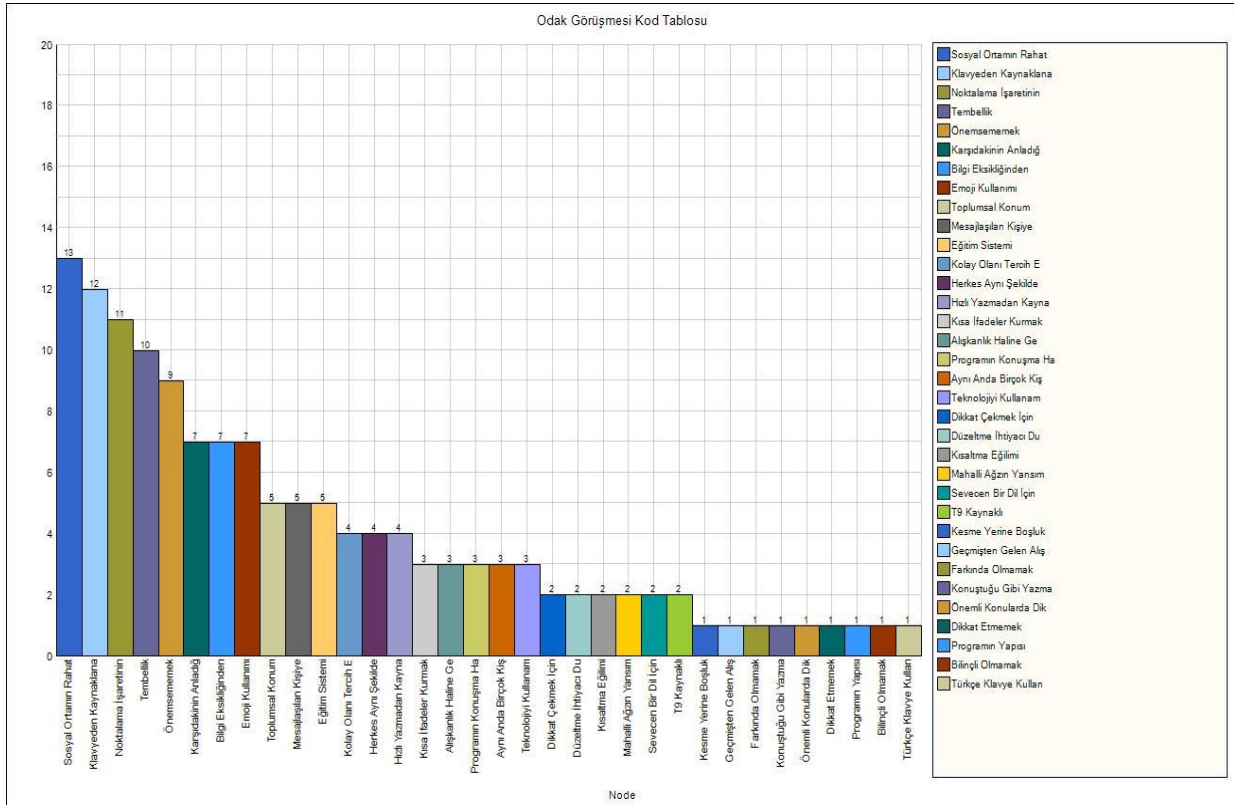
Kelimenin Yanlış Yazımı	1	22	taktirde isteyinmi? Karisyo Fakültesii
Eksik Kelime-Harf	1	18	Bnde öğrenemiyoru. Bi Saol
Ek Yanlış	1	12	çıkarttıracağımnda okuyamasamda isteyinmi? saçmalamakta

Yazım yanlışlarına yönelik toplam 119 yanlış tespit edilmiştir. Bu yanlışlara ait kodlar noktalama işaretlerine göre daha eşit dağılmıştır. Noktalama işaretlerinde yanlışların dağılımı düzensizken yazım yanlışlarındaki yanlışlar daha eşit dağılım göstermektedir. Yanlışlara yönelik 5 ayrı kod belirlenmesine rağmen bu yanlışların hepsini birbirine yakın sebeplerden kaynaklandığını görmekteyiz. Bazı kodlamalarda birden çok yanlışın bir arada olduğu görülmüştür. Yanlışların sebepleri öğrenci görüşleri başlığı altında incelenecektir.

3.3. Yazım ve Noktalama Yanlıklarına Yönelik Öğrenci Görüşlerine Ait Bulgular

Bu bölümde noktalama ve yazım yanlışlarının sebeplerini tespit etmeye yönelik yapılan odak görüşmesinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Görüşmelerde çıkan kodlar hem grafik hem de kod tablosu şeklinde sunulmuştur. Tablo 3'te kodların adı, kaynak sayıları, kod sayısı ve kodlardan seçilmiş örnekler sunulmuştur.

Şekil 3. Odak görüşmesine ait kod grafiği

Tablo 3. Yazım yanlışlarına yönelik kod tablosu

Kod Sayısı	Kod İsmi	Kaynak Sayısı	Kod Sıklığı	Odak Görüşmesinden Seçilmiş Örnek Kodlar
1	Sosyal Ortamın Rahatlığı	1	13	<p>B: Yazımlarda özellikle sizinle mesajlaşırken dikkat ediyorum. B: Özellikle Türkçe okumaya başladıktan sonra dikkat ediyoruz. Önceden belki bu kadar dikkat etmiyorduk. A: Ben mesela Yusuf'la yazışırken farklı sizinle yazışırken farklı. B: Bütün bu kuralları bilen bunun farkında olan insanlarla konuşurken mutlaka dikkat ediyorsunuz. Mesela benim ablam çok dikkat eder. Küçük bir yanlış yaptığımda eleştirir onunla yazışırken çok dikkat ederim. M: Dışarıdan aldığımız tepkiler bunu bizi zorluyor. G: Evet. H: Nasıl Türkçe öğretmeni mi? G: Aynen. M: Sosyal medyada bile bir şey yazdığını da alta yorum yapıyorlar "bu yanlış yazıldı" diye, o zaman rencide oluyorsunuz tabii 300-500 kişiye onun için dikkat ediyorsunuz.</p>
2	Klavyeden Kaynaklanan Sebepler	1	12	<p>M: Sesli harfler olmuyor genelde "ı" yerine "i" basıyoruz. Klavyede kendine düzeltmiyor oraya "ı" diye geçiyor ya da bir şeyi yerine "s" harfi kullanılıyor. B: Birbirine yakın sesler kullandığımızda mesela. "ı" veya "i" seslerini kullandığımızda bakıyoruz, anlıyoruz ki karşındaki zaten anlayacak fark eder diye düşünüyorum. H: Klavyede Türkçe karakterlerin olmaması sizin buna itiyor. G: Evet H: Türkçe klavye kullanmayan arkadaşlar niçin kullanmıyorlar? M: Telefonun kendi klavyesini kullanıyoruz. Yani ek M: Her telefonun kendi klavyesi olması gerekiyor bence yani suç bizde değil. H: Büyük harflerde yanlış yazmamın sebebi nedir? Y: Büyük harf yazmak için bir tuşa basmamız gerekiyor. H: Yanlışlıklar klavyeden mi kaynaklanıyor? G: Evet "ı" yı bulmak zor oluyor. H: Harf yanlışları neden kaynaklanıyor? G: Klavyeden.</p>
3	Noktalama İşaretinin Farklı Anlam Taşımaları	1	11	<p>İ: Şöyle bir şey oluyor benim nokta koyduğum zaman sanki sinirlenmişim gibi bir hava oluşuyor. G: Hah işte böyle ciddi bir ortam oluşmuş gibi oluyor. M: Trip atmak anlamına geliyor nokta kullanmak. M: Nokta ve virgüllü konuştuğumuz zaman karşınızdaki insan ne oldu bir şey mi var falan gibi davranıyor. İ: Bir şey olmuş gibi oluyor. "Atmıyordun şimdi niye nokta attın." diye karşındaki soruyor. Nokta sinirlenme anlamına geliyor. İ: Kendi aramızda bir dil olmuş yani insanlar arasında. A: Soru işareti nokta gibi bazen ciddi olarak algılayabiliyor. İ: Sinirlerini anlamı da taşıyabiliyor (soru işareti bahsediliyor). A: Soru işareti gönderdiğinizde senin neyin var gibi algılayabiliyor, tehdit gibi algılanabilir. H: Üç nokta ne için kullanmıyorsunuz? M: Üç nokta zaten kesinlikle triptir. Konuşma bitmiş demektir, üzüntülü ya da. G: (Bu söylenenler onaylanıyor.)</p>
4	Tembellik	1	10	<p>EN: Erin geçlik yapıyoruz, dikkat etmiyoruz. K: Bütün harfler olsa "ş" de olsa "ğ" de olsa üşeniyoruz. "ğ" bulmaya üşeniyoruz. A: Üç defa noktaya kim bakacak diye mi düşünüyorsunuz? G: Yani, üç noktaya kim basacak? İ: Noktaya basamıyoruz üç noktaya nasıl bakalım. H: Bilgi eksikliğinden kaynaklanan bir şey var mı?</p>

				G: Hayır üşengeçlik aynı şeyler.
				H: Noktalama işaretlerini, yazım kurallarını önemsemiyor muyuz? EZ: Kullanmıyorum, direk yazıyorum. Soru işareti, belki o da. H: Toplumda noktalama ve yazımın önemli olmadığına dair bir kanı mı var? G: Evet.
5	Önemsememek	1	9	K: Göz ardı ediyoruz yani. WhatsApp'ta da yazsak da bilgisayarda yazsak da. M: İnternette dolaşmak varken kim noktalama işaretleri ile uğraşır. İ: Bir de önemsiyoruz. H: Kesme işareti? A: O hiç Allah'a emanet.
6	Karşıdaki Anladığımı Düşünerek	1	7	M: Karşıdaki bilgisine güveniyoruz biz böyle yazıyoruz ama karşıdaki anlıyor, diye düşünüyoruz. H: Yazışmada noktayı niçin kullanmıyoruz? G: Anlıyorlar zaten. H: Soru işareti ne için kullanıyorsunuz? Ş: Zaten soru olduğu belli oluyor? B: Yazmasak insanlar anlayacak diye düşünüyoruz.
7	Bilgi Eksikliğinden Kaynaklı	1	7	M: Geçmişten gelen alışkanlıklar var. Mesela de da ayrı yazılışı, -ki'nin yazımı. "şey" kelimesinin yazımı, bitişik mi ayrı mı yazılır, karıştırabiliyoruz. Ondan yani yazarken dikkat etmiyoruz. H: Bilgi eksikliğinden mi kaynaklanıyor. G: Evet kesinlikle. A: Özellikle tam olarak bilmediğimizden kaynaklanıyor. A: Birincisi bilgisizlik, ikincisi üşengeçlik
8	Emoji Kullanımı	1	7	B: Bence noktalama işaretlerine verilen önem emojiye veriliyor. Düşüncelerini arıyorsun o sırada noktalama işaretleri üçüncü sırada kalıyor. İ: Bir şey yazıyorsun mesela emoji koymazsanız başka bir yerlere çekilebiliyor. K: Sinirli, şaşkın falan orada hiç her işaret var, o yüzden ünlem yerine onları tercih ediyoruz. B: Emoji kullanırsın bir de ünlem kullanmışsın verilen abartma gibi oluyor.
9	Toplumsal Konum	1	5	B: İnsanlar olarak şöyle bir kanı var bizde. Özellikle Türkiye'ye okumaya başladıktan sonra dikkat ediyoruz. Önceden belki bu kadar dikkat etmiyorduk. B: Başkası yaptığında abes karşılanmıyor ama biz yaptığımızda... H: Artık bir bilinçli oluştu yani, Türkçe öğretmenliği okumanın...
10	Mesajlaşılın Kişiyeye Cevap Verme Gerekliliği	1	5	K: Karşıdaki zorluyor, beklediği için hızlı cevap yazıyoruz. Karşı tarafın tutulma etkiliyor, teknoloji de etkiliyor. K: Zaten yazmanız imkânsız çok hızlı olmanız gerekiyor. A: Çok geç kaldığınızda da niye yazmıyorsun, diye karşıdaki size kızıyor.
11	Eğitim Sistemi	1	5	A: Eğitim sistemimizle ilgili bilinçsiz bir toplum yetiştiriyoruz sosyal medyada noktalama işaretlerinin doğru kullanılması gerektiğini söylesek bunu yapmazsan daha iyi olur desek daha iyi bir netice alırız bence. A: Okulda daha çok test oluyor, sınavlarda optik okuyucu bunların hepsi noktalama işaretlerini yansıyor. B: Daha çok sınavlarda kullanmamız gereken bir şey gibi algılıyor. İ: Okullarda bu bilinç kazandırılabilir. H: Yani noktalama işaretleri okulun dışına çıkmıyor? G: Evet.
12	Hızlı Yazmadan Kaynaklanıyor	1	4	Ş: Hızlı yazıyoruz, zamanımızı alıyor, onun için dikkat etmiyoruz. Özellikle "ş" ve "ğ" harflerinde. B: Tamamladıktan sonra karşıdaki bunu zaten anlamıştır deyip düzeltme gereği duymuyorum. H: "Bu doğru mu yanlış mı?" diye yazarken düşünüyor musunuz? G: Düşünüyoruz ama uygulanmıyor. B: Hızlı karar verdiğiniz için çoğu zaman düşünmüyoruz. H: Şu kelimeyi niçin yanlış yazdın. A: Büyük ihtimal acele ettiğim içindir.
13	Herkes Aynı Şekilde Davrandığı İçin	1	4	K: Herkes bu şekilde konuştuğu için biz de rahat olalım diyoruz, bu şekilde devam ediyoruz. A: Kitlelesel olarak biz buna alıştık bunun düzeltilmesi için eğitime gerek var. Bilinçli bir toplum yetişmesi lazım.
14	Kolay Olanı Tercih Etmek	1	4	B: Hemen gönderme tuşuna basmak varken bir de noktalama kısmını açmak zor geliyor bana. H: "ğ" yi yazmamışsınız mesela

				G: Kolayınıza geliyor. H: "bi" derken "r"
15	Teknolojiyi Kullanamamak	1	3	Y: Bazıları da teknolojiyi kullanamamaktan oluyor. H: Biraz da teknolojiyi kullanmamaktan mı kaynaklanıyor? G: Aynen.
16	Kısa İfadeler Kurmaktan Kaynaklı	1	3	Y: Basit cümleler kurduğumuz için gerek duymuyoruz. H: Kısa konuşmaları tercih ettiğimiz için mi daha çok yanlışlar oluyor? G: Evet.
17	Programın Konuşma Havasında Olması	1	3	K: Şöyle bir şey var, sanki karşımızdaki ile konuşuyormuş gibi yazıyoruz, bu yüzden. M: Bir de yazılırken konuşma havasında konuştuğumuz için virgüli dikkate almaya biliyoruz.
18	Alışkanlık Haline Gelmesi	1	3	B: Kullandığımız bir şeyler alışkanlık haline geliyor. Hani gerçekler oymuş gibi bildiğini uyguluyorsunuz. B: Alışkanlık haline gelmiş bırakmak çok zor. H: Eksik kelimeleri niçin yazıyoruz? G: Alışmışız.
19	Aynı Anda Birçok Kişiyile Konuşmak	1	3	A: Aynı anda üç dört kişiyle birden yazışıyorsanız zaten noktalama işareti kullanmanız imkânsız. K: Zaten yazmanız imkânsız çok hızlı olmanız gerekiyor.
20	T9 Kaynaklı	1	2	EZ: T9 yazıyor ve gönderiyoruz. O kendisi değiştiriyor. Biz de farkında olmadan gönderiyoruz.
21	Düzeltilme İhtiyacı Duymamak	1	2	A: Yazı yazarken falan dönüş yapıyorum ama burada mesajı direk...
22	Kısaltma Eğilimi	1	2	A: Kısaltmayı çok seven bir milletiz. Tamama, tmm diyoruz. Sesli harfleri kullanmayı sevmemişizden kaynaklanıyor. İ: Tamam yerine "ok" yazıyoruz. H: Tamam yerine niçin ok yazıyorsunuz? G: Çünkü daha kolay oluyor. Y: Harfleri birbirine yakın olunca(o-k)...
23	Dikkat Çekmek İçin	1	2	H: Niçin her kelimenin ilk harfini büyük yazdın? A: Bunu yazmamın sebebi yazı göze daha hoş geliyor sanki. H: Kelimeleri niçin uzun yazıyorsunuz? Y: Samimi olsun diye.
24	Mahalli Ağzın Yansıması	1	2	M: Ağzdan kaynaklanıyor böyle yanlış yazmak. "gidicin mi" mesela. İ: Konuşma dilinden kaynaklanıyor.
25	Sevecen Bir Dil İçin	1	2	H: Uzatma niçin kullanıyorsunuz? A: Uzatmalarda seveceğin bir dil kullandığımızı gösteriyor. M: Dikkat çekmek için. İ: Seslenme mesela. M: Sempatik olma çabaları.
26	Geçmişten Gelen Alışkanlıklar	1	1	M: Geçmişten gelen alışkanlıklar var. Mesela de da ayrı yazılış, -ki'nin yazımı. Şey kelimesinin yazımı, bitişik mi ayrı mı yazılır, karıştırabiliyoruz. Ondan yani yazarken dikkat etmiyor.
27	Önemli Konularda Dikkat Etmek	1	1	B: Önemli bir şey ise, özellikle dikkatini çekecekse insanların dikkat ediyoruz. Şu şöyle yazılmalı, ayrı yazılmalı, bitişik yazılmalı. Yani böyle kendiliğinden yaptığımız şeyler, anlık. Gitsin. Geçsin gibi böyle.
28	Programın Yapısı	1	1	H: Yani doğasında olan bir şey. A: Aynen.
29	Türkçe Klavye Kullanmamak	1	1	H: Kaç kişi Türkçe klavye kullanıyor? (8 kişiden 2 kişi A. ve İ.)
30	Dikkat Etmemek	1	1	H: Yazışmada fark etmiyor musunuz? K: Ediyoruz ama dikkat etmiyoruz.
31	Bilinçli Olmamak	1	1	K: Bence bu daha kötüye gitmeden insanlar bilinçlendirilmeli bir şekilde.
32	Kesme Yerine Boşluk Kullanılması	1	1	M: Kesme işareti yerine boşluk kullanıyoruz zaten zeki olan arkadaşlarımız onu anlayacaktır. "7sinde" yazan (bitişik) cahil kısmına gidiyor.
33	Konuştuğu Gibi Yazmak	1	1	İ: Genel "r" leri kullanmıyoruz konuşma dilinde karışıyor diyoruz. Şerefiyle yazılırken "ediyo" yazmışım. Şerife uyardı farkında değilim artık yazı dilimize de geçmiş bu.
34	Farkında Olmamak	1	1	H: Bu yanlışları yazarken yanlış olarak algılıyor musunuz? K: Yazarken fark etmiyoruz ama sınavlarda fark ediyoruz.

Sosyal Ortamın Rahatlığı 13 kodla en çok kullanılan kod olarak görülmektedir. Teknoloji iletişime farklı bir boyut katmaktadır. Sosyal ortamda kendini rahat hisseden birey yazışmalarda da rahat davranmaktadır. Bu da yanlışların yapılmasına sebep olmaktadır. Noktalama İşaretinin Farklı Anlam Taşınması 12 kodla ikinci kod olarak görülmektedir. Bu kod noktalama işaretlerinin az kullanımının başka bir boyuta taşındığını göstermektedir. Yok denecek kadar az kullanılan noktalama işaretleri kullanıldığında, aslından çok daha farklı anlamlara gelmektedir. Nokta, soru işareti, üç nokta kullanımı iletişimin kesildiğini gösterir duruma gelmiştir. Bunun yerine emoji kullanılmaktadır. Noktalama işaretlerinin yerini alan başka bir işaret ise kesme işaretinin yerine boşluk kullanımudur. “Tembellik, Önemsememek, Alışkanlık Haline Gelmesi, Geçmişten Gelen Alışkanlıklar Düzeltme İhtiyacı Duymamak Dikkat Etmemek, Mahalli Ağzın Yansıması” kodları yazım ve noktalamaya olan duyarsızlığı gösteren kodlardır. Bu kodlar yazım ve noktalamaya olan duyarsızlığı ortaya koymaktadır. Yazım ve noktalamaya olan bilinç eğitim süreci içinde verilemediği görülmektedir. “Bilgi Eksikliğinden Kaynaklı, Eğitim Sistemi, Bilinçli Olmamak, Programın Yapısı” kodları bu durumu daha açık ortaya koymaktadır. “Sosyal Ortamın Rahatlığı, Karşısındaki Anladığını Düşünerek Mesajlaşılan Kişiye Cevap Verme Gerekliği, Herkes Aynı Şekilde Davrandığı İçin, Aynı Anda Birçok Kişiyile Konuşmak” kodları yazışma programının rahat bir ortam oluşturduğunu göstermektedir. Diğer bir konu ise herkesin aynı şekilde davranmasıdır. Dijital ortamın oluşturduğu rahat ve etkileşimli bilinçsiz ortam yazım ve noktalamayı ortaya koyan başka bir durumdur. “Klavyeden Kaynaklanan Sebepler, Teknolojiyi Kullanmamak, T9 Kaynaklı, Programın Konuşma Havasında Olması, Programın Yapısı, Türkçe Klavye Kullanmamak, Hızlı Yazmadan Kaynaklanıyor, Konuştuğu Gibi Yazmak” kodları yazım noktalama yanlışının teknoloji kaynaklı olduğunu ortaya koyan kodlardır. Bu kodlar teknolojinin dil üzerindeki olumsuz etkisini daha açık bir şekilde ortaya koymaktadır. “Dikkat Çekmek, İçin Sevecen Bir Dil İçin” konuşmayı etkili kılmak için yapılan yanlışlara ait kodlardır.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma bulgularında sosyal yazışma ortamı olan WhatsApp'ta yazım ve noktalama yanlışlarının çok fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu yazım ve noktalama yanlışlarının; eğitim sisteminin yapısından, yazım ve noktalama kurallarına önem verilmeyişinden, teknolojinin doğasından, WhatsApp programının yapısından ve bilgi eksikliğinden kaynaklanan sebeplere dayandırıldığı görülmüştür.

Bulgularda noktalama işaretlerinin doğru ve yerinde kullanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Arıcı (2008), Kan ve Tiryaki (2015) öğrencilerin noktalama kullanımında yanlışlar yaptığını ya da noktalama işaretlerinin kullanılması gereken yerde kullanılmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Kan ve Tiryaki (2015) cümlede noktalama işaretlerinin yanlış veya eksik kullanımının %79,41 olduğunu tespit etmiştir. Şahin ve Topuzkanamış (2008) öğretmen adaylarının verilen bir metni değerlendirirken imla ve noktalama kurallarını uygulama ile ilgili başarı düzeylerini %90,03 olarak tespit etmiştir. Öztürk'ün (2012) çalışmasında doğru işaretlenmesi gereken nokta sayısı 2099 iken, doğru işaretlenen nokta sayısının 1570, yanlış işaretlenen nokta sayısının 529 olduğu görülmüştür. Bu araştırmalarda tespit edilen noktalama işaretlerine yönelik bulgularla bu çalışmanın bulguları örtüşmektedir. Ancak bu çalışmaya ait olan bulgulardaki yanlış oranın daha fazla olduğu söylenebilir. Bu durum, teknolojinin yazım kuralları ve noktalama işaretleri üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bulut (2014), Gezgin ve Silahsızoğlu (2016), Karahisar (2013), Yılmaz (2012) çalışmalarında

teknolojinin yazı üzerindeki olumsuz etkisini vurgulamaktadırlar. Bu araştırmanın bulgularında da teknolojinin yazım ve noktalama üzerinde olumsuz etkisi olduğu görülmektedir.

Bulgularda noktalama işaretlerine yönelik 172 yanlış yapıldığı görülmektedir. Bunlardan 107'si nokta işaretine aittir. Nokta yanlışının fazla olmasında yazışmaların kısa cümlelerden oluşması sebep olarak gösterilebilir. Yine soru işareti ve ünlem işaretinin fazla olmasında programın yapısından kaynaklı kısa cevap ve onaylama cümlelerinin olması etkili olmuştur. Virgül kullanımında da onay kelimelerinin olması etkili olmuştur. Bu verilerden hareketle WhatsApp programının, yazışmanın şeklini belirlediği söylenebilir. Bu yazışma formatı noktalamada daha çok yanlışla sebep olmaktadır. Programın kısa cevaplara uygun ortam hazırlaması, hızlı olma gereksinimi gibi durumlar yanlışlara sebep olmaktadır. Noktalama işaretlerini yanlış kullanma sebepleri arasında bilgi eksikliğine yönelik çok az sayıda koda rastlanmıştır. Noktalama işareti yanlışlarının bilgi eksikliğinden ziyade uygulama eksikliğinden kaynaklandığı görülmektedir (Arıcı, 2008).

Bulgularda 119 yazım yanlışının yapıldığı görülmektedir. Yapılan diğer araştırmalarda da yazım yanlışlarının sık görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Arıcı (2008) araştırmasında öğrencilerin yazılarında %68,6 oranında imla yanlışını, Kan ve Tiryaki (2015) araştırmasında kelimelerin %83,33'ünün yazım kurallarına uygun yazılmadığını tespit etmiştir. Bu araştırma sonuçları ile bu çalışmanın bulguları örtüşmektedir. Ancak bu çalışmada klasik yazmaya oranla yazım yanlışlarının daha fazla olduğu söylenebilir. Noktalama yanlışlarında görülen yanlış ve eksiklere nazaran, yazım yanlışlarında teknoloji etkisinin daha da fazla olduğu görülmektedir. Kodların kelimelerin yanlış ve eksik yazımında yığılma göstermesi teknolojinin dil üzerindeki olumsuz etkisini daha açık ortaya koymaktadır. Bulut (2014), Karahisar (2013) telefon ve internet dilinde sesli harf kullanımının zaman kaybı sayılarak kullanılmadığını tespit etmiştir. Gezgin ve Silahsızoğlu (2016) çalışmasında yazım ve noktalama işaretlerinin göz ardı edildiğini ve yazımda kural dışı kısaltma kullanımının söz konusu olduğunu belirtmiştir. Çelik ve Elkatmış (2013) elektronik yazışma ve konuşmalardaki kısaltmalarda, ünlü seslerin kullanılmadığını belirtmiştir. Bu çalışmada da buna benzer yanlışların olduğu bulgularda görülmektedir. Arıcı (2008) "-mı, -de ve -ki" eklerinin yazımıyla ilgili yanlışların olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada da aynı eklerle ilgili yanlışların yapıldığı görülmektedir. Yine bu yanlışlarda bilgi eksikliği olduğu gibi teknoloji kaynaklı yanlışların olduğu görülmektedir.

Araştırmanın önemli bir boyutunu da öğrencilerin yanlış yapma sebeplerine yönelik görüşleri oluşturmaktadır. Teknolojinin iletişime kattığı farklı boyut yanlışlara yönelik ilginç sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bulgularda en asosyal bireyin bile kendini teknolojik yazışmalarda daha rahat hissettiği görülmektedir. Bu ortamın sağladığı rahatlık da yazım ve noktalamaya yansımaktadır. WhatsApp ve diğer sosyal yazışma programlarında böyle bir durumun söz konusu olduğu söylenebilir. Dikkat çeken bulgulardan birisi noktalama kullanımının farklı anlam taşıyacak kadar değişime uğradığıdır. Noktalama işaretlerinin farklı anlamlar taşıyacak kadar yabancılaştırılması, ne kadar az kullanıldığının bir başka önemli delilidir. Bulgularda nokta, soru işareti, üç nokta gibi işaretlerin kullanılmasının iletişimin kopması anlamına geldiği ifade edilmiştir. Dijital neslin noktalama yerine emoji kullanmayı tercih ettiği görülmektedir. Bu yolla duygularını daha iyi yansıttıklarını ifade etmektedirler. Boşluk kullanmanın ise kesme işareti anlamında geldiği ifade edilmiştir. Noktalama işaretlerinin ne kadar başkalaştığını bu tipik örneklerde görebiliriz. Bu durum aynı zamanda yanlışların ne boyuta ulaştığını ortaya koymaktadır.

Yazım ve noktalamaya olan duyarsızlık bulgularında rastlanan başka bir durumdur. Yazım ve noktalamayla ilgili bilinçli bir eğitim yapılmadığı ya da yanlış yöntem ve tekniklerle öğretilmeye çalışıldığı ortadadır (Şahin, Maden, Kardeş ve Şahin, 2011). Bu konuda yeterli çalışmalar ve yeni stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir. Halihazırdaki usul ve yöntemler yeterli olmadığı gibi teknolojinin hızlı gelişimi ve bunun sunduğu yazışma ortamları bu işi daha da ciddi boyutlara taşıdığı söylenebilir.

Bulgularında yazım ve noktalama yanlışının teknoloji kaynaklı olduğu ifade edilmiştir. Yazışma programları ve bunların sunduğu imkânlar dili kısıtlamakta ve kendi avantajları nispetinde dil açısından dezavantaja dönüşmektedir. Türkçe klavye kullanımı hala tartışılırken programların kendi klavye ve yazma tercihleri de buna eklenince durum daha da içinden çıkılmaz hale geldiği söylenebilir.

İletişimin teknolojik yüzü dilin farklılaşmasına yol açmıştır (Gezgin ve Silahsızoğlu, 2016). Sosyal medyanın sunduğu yeni yazışma türlerinin ve iletişim araçlarının, yazım ve noktalama üzerindeki olumsuz etkisinin klasik yazmaya oranla daha fazla olduğu söylenebilir. Araştırmaya konu olan WhatsApp bu yazışma türlerinden bir tanesidir. Öğrencilerin WhatsApp yazışmalarında çok fazla miktarda yanlış yaptıkları görülmüştür. Teknolojinin dil üzerindeki olumsuz etkisi açık bir şekilde görülmektedir (Gezgin ve Silahsızoğlu, 2016; Karahisar, 2013). Teknoloji ürünü iletişim araçları yazım yanlışlarını da beraberinde getirerek dile daha fazla zarar vermektedir (Bulut, 2014). Sosyal medyaya ait yazışma formatının normal yazı dilinden farklı olması (Yılmaz, 2012) bu durumun sebepleri arasında sayılabilir. Bu yeni dil kullanımının farklı boyutlarıyla ele alınması gerekmektedir (Yılmaz, 2012). Yazılı anlatım üzerine kurulu olan eğitim sisteminin, teknolojik yazışmalar ekseninde yeniden değerlendirilmesi gereği görülmektedir. Bilişim teknolojilerinin kültür ve eğitim alanındaki önemli etkisinin (Aksüt, Ateş ve Balaban, 2013) daha çok olumsuz yönde olduğu söylenebilir. Teknolojiyle değişime uğrayan mesaj diline (Bulut, 2014) yönelik eğitim konusu kapsamlı bir şekilde ele alınmalıdır. Bu yazışmalarda nasıl bir strateji izlenmesi gerektiği yönünde eğitim verilmelidir. Eğitimde esas alınan yazı temelli anlayış yenilenerek teknolojik türleri de kapsamalıdır. Aksi takdirde dildeki bu bozulma daha da artarak devam edecektir. Noktalama işaretleri ve yazım kuralları sadece basılı materyaller üzerinden ele alınmamalı, teknolojinin sunduğu yeni yazışma türleri de eğitim sistemi içerisinde yerini almalıdır. Öğretmenler, öğrencilere yazım ve noktalama ile ilgili kuralları öğretirken dijital medya ortamındaki yazışmalardan bahsedebilir ve bu konuda bir bilinç oluşturabilir.

Bu araştırma, sosyal medya yazışma programı olan WhasApp ve WhatsApp 30 Türkçe öğretmeni adayı, bu öğretmen adaylarının 26.09.2016- 03.11.2016 tarihleri arasında yapılan WhatsApp grup yazışmaları ile sınırlıdır. Yapılacak yeni araştırmalarda, sosyal medyanın başka yazışma türleri ve programları farklı yönlerden ele alınarak incelenebilir.

Kaynakça

- Aksüt, M., Er, O., Ateş, S. & Balaban, S. (2013). Üniversite Tarih ve Türkçe bölümü öğrencilerinin bilişim teknolojilerine yönelik görüşlerinin incelenmesi, Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi, 2(2).

- Alver M., Sancak Ş. (2015). Noktalama İşaretlerinin İlköğretim II. Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programlarına ve Ders Kitaplarına Yansımaları, *International Journal of Language Academy*, 3(1), 374-388.
- Arı, G., Keray, B. (2012). Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeyi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 40-54.
- Arıcı, A. F. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Hataları, *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 209-220.
- Atasoy F.O. (2010). Türkçede Noktalama İşaretleri İle İlgili Sorunlar, III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, 116-128.
- Bağcı, H. (2011). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretleri İle Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi, *Turkish Studies*, 6(1), 672-684.
- Batur Z., Akar C., Tufan B. S., & Topbaşoğlu N. (2016). İlkokul İkinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerisi, *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi*, 2(1), 46-60.
- Bayram Y., Erdemir A. (2006). Amasya'daki İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin İmlâ Kurallarını Kullanma Düzeyleri Üzerine Bir Değerlendirme, *Millî Eğitim*, 171, 140-155.
- Bulut S. (2014). İmlâ Ve Telaffuz Sorununda Telefon İle İnternetin Rolü, *Tarih Okulu Dergisi*, 7(12), 831-849.
- Çelik S., Elkatmış M. (2013). Derlem Destekli Türkçe Dil Etkinliklerinin Üniversite Öğrencilerinin Noktalama İşaretleri Kullanım Yeterliliklerinin Geliştirilmesi Üzerindeki Etkisi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(2), 1079-1094
- Erkınay K.E. (2011). Türkçe Öğretmenlerinin Yazım Kılavuzu Kullanma Konusundaki Tutum ve Görüşleri, *International Journal of Social Science*, 4 (1), 1-24.
- Ertuğrul, İ., Keskin, N. (2012). İnternet'in Türkçenin Kullanımında Ve Toplum-Birey Yapısının Değişimindeki Rolü, *İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi*, 3(2), 79-88.
- Gezgin D.M., Silahsızoğlu E. (2016). Bilişim Teknolojilerinin Kullanımının Türkçeye Etkileri, *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 7(1), 28-46
- Hazmzadayı E., Çetinkaya G. (2013). Dikte Uygulamalarının 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama Becerilerine Etkisi, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 133-143.
- Kan M.O., Tiryaki E.K. (2015). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Metin Oluşturmadaki Sorunları, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 550-562.
- Karahisar T. (2013). Dijital Nesil, Dijital İletişim ve Dijitalleşen Türkçe, *Online Academic Journal of Information Technology*, 4 (12), 71-83.
- Kula, S., Budak, Y. & Taşdemir, M. (2015). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama Kurallarını Öğrenme Düzeyi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 58-80.
- Metin G., Canbulat M. (2013). Göç Yaşamış 6. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeylerinin Toplum Dil Bilimi Açısından İncelenmesi, *Mediterranean Journal of Humanities*, 3(1), 189-210.

- Öztürk İ.Y. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğretmenlerinin Yazılı Sınavlarda Noktalama Kurallarına Uyuma Düzeyleri: Erdemli İlçesi Örnekleme, Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi, 2(2), 65-72.
- Sallabaş, M. E.; Temizkan, M. (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Doğru Olarak Kullanabilme Düzeyleri İle İlgili Bir Araştırma, Kastamonu Eğitim Dergisi, 17(2), 625-636.
- Sever, E, Memiş, A. (2015). Süreç Temelli Yazma Modellerinin İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yazım-Noktalama Becerisine ve Yazma Eğilimine Etkisi, Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 5(9), 243-254.
- Şahin G., Topuzkanamış E. (2008). Öğretmen Adaylarının İmla Ve Noktalama Kurallarını Uygulama Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma: Balıkesir Üniversitesi Örneği, VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Çanakkale, Türkiye, 2-4 Mayıs 2008.
- Şahin, E. Y., Maden, S., Kardaş, M. N., &Şahin, A. (2011). Noktalama İşaretlerinin Öğretiminde Grup Araştırması Tekniğinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(15), 257-268.
- Uludağ E. (2002). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama Beceri Düzeyleri, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, (4)1, 97-114.
- Uludağ, E. (2002). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bazı Yazım Kurallarını Uygulama Becerilerinin Kayıtlı Olunan Program ve Cinsiyet Bakımından İncelenmesi, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (2), 23-43.
- Yaman H., Yavuz, E. (2007). İnternet kullanımının Türkçeye etkileri: Nitel bir araştırma, Journal of Language and Linguistic Studies, 3(2), 237-249.
- Yıldırım A., Şimşek H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım D., Uludağ E. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Bazı Noktalama İşaretlerini ve Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyleri: İstanbul Örneği, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1), 327-342.
- Yılmaz M.F. (2012). İnternet ortamında şekillenen söyleşi dili üzerine toplum dil bilimsel bir inceleme. Dede Korkut,1(1), 179-188.